

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXI.

Št. 44.

Kranj, 30. oktobra 1937

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

Na grobovih

Vsako leto nas misel na naše rajne zbere na njih zadnjem bivališču na njih grobovih. Zalostinke in molitve nas spremljajo na poti, krog nas umira narava in čas se nam zdi, da nas sam spomni na naše rajne. Morda celo več: Cas nas spomni, da bomo tudi mi nekoč med rajnimi in spreleti nas misel, da bo tudi na našem grobu nekoč zaplapolala plaha lučka, morda bo ta ali oni pokleknil ob grobu, morda nam bo želel večnega miru.

Mnogo prav v tem času in ta dan molimo za naše rajne. Saj nam vera pravi, da se še niso od nas popolnoma ločili, da še žive v onostranstvu, kjer uživajo plačilo za svoja dela. Dela pa so različna in različno je plačilo. Morda so potrebni naše pomoči po smrti bolj, kakor so jo bili v življenju, morda ne toliko, našim očem to ni dano videti.

Prav je, da molimo za rajne, prav je tudi, da gremo na njih zadnje bivališče, da obiščemo njih grobove. Tudi to je lepo, da njihove grobove okrasimo, da prizgemo luči saj jim s tem izkažemo tisto čast, ki jo kot ljudje zaslužijo in s svoje strani se primerno oddolžimo njihovu spominu. Toda, ko hodimo takole leto za letom na pokopališče in krasimo grobove, se mi zdi, da navadno to naredimo zgolj iz nekih človeških ozirov, da je vse le zunanje, vse samo oficijelno, nič pa nas to ne pretrese v notranjosti, ne pride nam to spoštovanje iz duše. Tako se mnogokrat zgodi, da ljudje rajnim postavijo sijajne spomenike, da v trumah hodijo na njih grobove, da proslavljajo na grobovih njih dela, za njihovo dušo se pa ne zmeni nič. Nihče ne vpraša, kaj je s človekom po smrti,

kako je prestal sodbo in kakšna večnost mu je bila odločena. Govorniki nastopajo in človeka povečujejo, nihče pa ne zmoži enega samega Očenaša za pokoj njegove duše. Mnogokrat je za ljudi ki počivajo v skritem kotu gorskega pokopališča bolj poskrbljeno kakor pa za ljudi, ki imajo sijajne spomenike in o katerih pišejo časopisi, katerih slava je neminljiva.

Spomin na rajne in vera v posmrtno življenje morata biti neločljivo združena. Sicer bo vsa čast, ki jo rajnim izkazujemo, ostala prazna in bo samo znamenje človeške kratkovidnosti in omejenosti. Ni torej dovolj, da gremo v teh dneh samo na pokopališče in napravimo tam običajen uraden obisk; ni dovolj, da samo svečke prizgemo na grobovih, da na zunanjo okrasimo tisti košček zemlje pod katerim počivajo; tudi ni dovolj, da se nam ob žalostinki čustvo razneži in da morda v ginjenosti potočimo solzo. Vse to je zunanje, vse to je samo okvir, v katerem pa še ni slike. Vse to je sicer lepo, vajnim bo pa malo pomagala naša nadutost in s temi zunanjimi dejanji jim ne bomo izprosili miru od Gospoda življenja in smrti. Vse to namreč mora spremljati živa vera in goreča molitev, da ne bo sveča gorela samo na grobu, marveč, da bo tudi v dušah prizgan ogenj molitve in ljubezni, ki bo klicala k Bogu in prosila za rajne. Molitev, resnična, iz vernega srca v nebo poslana, daritev sv. maše, v kateri se daruje Tisti, ki je za nas, ki živimo in za tiste naše drage, ki so že umrli, prestopal na križu smrti in nam odprl nebesa to more rajnim izprositi miru in večne sreče. Nam naj pa ti dnevi utrdijo vero v posmrtno življenje naj nam utrdijo upanje, da bomo nekoč s svojimi rajnimi uživali srečo in naj nam požive ljubezen do svojih lastnih duš.

Pri vseh šolah naj bi bilo zgrajenih toliko opremljenih stanovanj (mize stoli, postelja, omara), kolikor je na šoli nastalih učiteljskih mest. Na ta način premeščenje ne bi bilo neprijetno. Bilo bi podobno kot imajo kaplani v Združenih državah Sev. Amerike.

Vse šolsko upravno poslovanje naj se poenostavi. Prosvetni oddelek banske uprave naj po potrebi izdaja „Prosvetni vestnik“, ki naj bi se pošiljal vsem šolam. V „Vestniku“ naj bi bili vsi odloki naredbe, razglasi itd. prosvetne uprave. S tem bi odpadlo vse prepisovanje odlokov na glavarstvih itd. Pa tudi upravitelji bi imeli manj dela. V začetku šolskega leta naj bi prinesel „Vestnik“ vsa navodila o učni snovi, praznovanju praznikov in sploh o vsem kar se predvideva, da bi bilo dobro pojasniti.

Med letom pa naj bi ne zasipalo učiteljsva z vsemi mogočimi navodili, ki itak pridejo navadno prepozno in samo motijo pouk.

V mnogih krajih, kjer je šolski upravitelj

poročen z učiteljico in je še več učiteljstva na dotični šoli, vsi prav neprijetno občujejo privilegirano stališče, ki ga ima upraviteljeva žena — učiteljica na šoli. Zbira si razrede, dostikrat tudi predmete itd. Mnogokrat je ravno to dejstvo vzrok, da se učiteljstvo med seboj ne razume, posebno tam ne, kjer je mož samo pri oblastih zapisan kot upravitelj, praktično pa vodi vse posle na šoli žena.

Vse spremembe ljudskošolskega zakona pa ne bodo nič pomagale, če učitelji ne bodo vzljubili slovenskega jezika in mu priznavali pravico do obstoja. Pri nas pa je večina učiteljstva organizirana v J.U.S., ki zanika slovenski jezik in zahteva čimprejšnjo unifikacijo.

Ali je še kje na vsem svetu kaj takega mogoče, da bi učili taki učitelji, ki zanikajo jezik, ki ga učenci govorijo? Samo pri narodnih manjšinah hoče večinski narod tu in tam vsiliti manjšini svoj jezik. Jugoslavija pa je narodna država Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Gradnja železobetonskega

mostu pri Praprotnem

Zadnjič smo poročali o gradnji novega železobetonskega mostu čez Poljančico v Skofji Loki. V bližini pa se gradi še drug nov železobetonski most, preko Selščice pri vasi Praprotno v Selški dolini. Tu namreč ban. cesta I. reda št. 5 prekoraci na svojem 6.340 km Selščico. Tu je do sedaj stal lesen most, ki pa je postal v zadnjem času zelo slab. Zato je banska uprava na prizadevanje tukajšnjih činiteljev sklenila, da se v dolžini 900 m, v izogib dveh silno nepreglednih ovinkov v vasi Praprotno, preloži cesta in da se na novi cesti nekoliko nižje od sedanjega zgradi nov, stalen most, da se tako izognemo dvema nepreglednima ovinkoma. V ta namen je dala v izdelavo načrt g. ing. Maksu Deklevi, ter je na podlagi tega razpisala za 2. julija 1937 prvo in za dne 26. julija 1937. drugo licitacijo, obe s proračunskim zneskom za zgradbo mostu in preložitve ceste, Din 577.195.41. Licitaciji nista uspeli zato je banska uprava zvi-

šala proračun za 10% in nato oddala delo „Slogradu“ iz Ljubljane t. j. najnižjemu ponudniku, ki je ponudil 1/2% popusta za znesek 651.941,97. Din. Od tega odpade za preložitve ceste ca. 209.000 Din. za gradnjo mostu pa 422.000. Din. Konstrukcija mostu, ki bo zgrajen kakih 20 m nižje bo železobetonska, s trodelnim lokom, čigar razpetina bo znašala 28 metrov. Slonel bo na dveh podpornih zidovih ob bregovih. Podpornika bosta stala na pilotih in bosta segala ca 4 m pod vodo. Razpetina mostu med ograjama bo znašala 6.50 m. Ob ograjah pa bosta zgrajena po 50 cm široka hodnika. Ograji bosta zgrajeni iz domačega kamna in bosta imeli lično obliko. Za zgradbo ceste in mostu ima podjetje določenih 360 koledarskih dni. Stroške pa si delita vsak po 50% kr. banska uprava in Skofjeloski cestni odbor. Podjetje je deloma že pričelo. Sedaj koplje temelje. S to gradnjo bo Selška dolina mnogo pridobila.

Burčov Fr.:

Naša ljudska šola

(Dalje.)

Omeniti moramo še eno, zelo veliko, vsesplošno napako naše ljudske šole, namreč narekovanje. Treba bi bilo prepovedati vsako diktiranje, razen za vajo pri pouku slovenskega jezika. Dočim je na meščanskih šolah in na gimnazijah v vseh razredih od prve do osme in v vseh predmetih najstrožje prepovedano vsako narekovanje, se v ljudski šoli porabi najmanj polovico časa za diktiranje. Če je narekovanje škodljivo v meščanski šoli in gimnaziji, koliko bolj škodljivo je to v ljudski šoli! Učenci si pri hitrem pisanju popolnoma pokvarijo pisavo, razen tega pa naredijo tudi veliko napak in se potem napačno tudi naučijo.

Učitelju je dano tudi preveč svobode, da učno snov v predmetu, ki mu je bolj všeč več kot preveč raztegne. Naj navedem kot dokaz pretiranosti naslednje dejstvo. Hčerka moga prijatelja je hodila lansko leto v tretji razred. V zemljepisni so se učili dravsko banovino. Vzeli so več raznih nebestvenih malenkosti, kot pa jih je vzel njen oče, ki je gimnazijski profesor za zemljepis v četrtem in osmem gimnazijskem razredu, pa je priznava strog. Ta primer ni osamljen. Pretiravati se ne sme! Prav in potrebno je, da se uči tudi v ljudski šoli o naših zaslužnih bratih. Več pa škoduje kot koristi, če se vsak dan pri vseh urah o tem govori v cmerikavo-solzavi obliki.

Ravno tako je čisto primerno, da se učijo otroci nekatere važnejše dogodke iz srbske zgodovine; pretiravati pa se ne sme! Dobil sem vtis, da se srbske zgodovine na naših ljudskih šolah, nesorazmerno veliko učijo, kot pa slovenske ali hrvaške.

Tudi v računstvu se pretirava. Učijo se vsi mogoči načini ulomkov, skrajšanega deljenja itd., tako, da ni čudno če po nekaj letih, ko zapustijo učenci šolo, pozabijo tudi sposobnejši še čisto navadno deljenje in si morajo tudi pri deljenju pomagati z množenjem.

Dostikrat je diktirana tvarina tako nekritično podana, da pride človek pred otroci kar v zadrego. Otrok se uči nekaj čisto neresničnega. N. pr.: V mnogih slučajih sem zapisal, da učije v šoli, da sta brata sv. Ciril in Metođ pokristjanila vse Slovence. V resnici pa je štirih petine

Slovencev že sto let pred prihodom svetih bratov sprejelo krščansko vero. Zgledov za tako nekritično podajano snov bi navedel lahko še več.

Da ne bo treba diktirati, predlagam sledeče. Vsak krajevni šolski odbor naj bi dal natisniti v kritični izdaji vse krajevne zemljepisne, zgodovinske in gospodarske znamenitosti na nekaj straneh, pa bi se to razdelilo učencem vsako leto. Okrajni šolski odbor, ki naj bi se zopet ustanovil, bi izdal take znamenitosti za svoj okraj, banovina pa za svoje področje. Na ta način bi se učilo tisto, kar je bistveno: krajevne posebnosti natančneje, okrajne manj natančno, pri banovini pa bistvene stvari. Čas, ki se ga sedaj pretežno porabi za diktiranje, bi se porabil za učenje. S tem bi bilo pomagano tudi učiteljem, da jim ne bi bilo treba samim sestavljati raznih nekritičnih romanov.

Razen slovenske čitanke in računice, naj bi se za vsak razred posebej izdala še ena knjiga, v kateri bi bilo natisneno vse, kolikor je v dotičnem razredu treba vedeti o dinastiji, zgodovini, nazornem nauku itd. Sestavki naj bi bili čisto kratki in stvarni.

Na vsaki šoli naj bi bilo polovico učiteljskih mest stalnih. Izraznjena stalna mesta bi se morala oddajati samo potem konkurza na koncu šolskega leta. Vse tozadevne spremembe učnega osebja bi se morale izvršiti v času velikih počitnic, najpozneje do 15. avgusta.

Druga polovica učiteljev na šoli naj bi bila nestalna. Vsakdo, ki bi hotel prositi za kako stalno mesto, bi moral preje dokazati, da je bil vsaj na treh raznih šolah skupaj najmanj tri leta. To radi tega, ker ima vsaka šola nekaj posebnosti, ter bi se učitelji na vsaki šoli nekaj naučili. Prvo leto poučevanja naj bi bil učitelj nastavljen na kako večjo šolo k izbranim upravitelju. Upravitelj naj bi vodil pouk vseh novincev. Sam naj bi učil po en glavni predmet (slovenščino ali računstvo) v novincevem razredu. Novince bi temu pouku vedno prisostvoval. Ostali pouk v razredu bi poučeval novince sam pod strokovnim vodstvom upravitelja. Taki upravitelji bi seveda morali biti oproščeni siceršnjega razrednega pouka.

Važne nove pridobitve za Kranj

V sredo zvečer ob pol sedmih je bila v občinski posvetovalnici v Kranju javna seja občinskega odbora občine Kranj. Seje so se odborniki polnoštevilno udeležili in ji je predsedoval g. Cesenj Karl.

V svojem predsedniškem poročilu je povedal, da izkazuje blagajna 775.641,83 Din, izdatki 585.550,42 Din in je torej pribitka 592.091,41 Din.

V upravo Mestne hranilnice so bili izvoljeni: g. Fock Maks, Kokl Matija, Berjak Franc, člani ravnateljstva so: dr. Beno Sabothy, Sink Franc, Tajnik Josip.

„Službene novice“ so kakor znano poročale, da pripade vas Struževce občini Kranj, prevzem poslova se bo izvršil šele po dekretu. Do proračuna bo pripadala ta vas samo politično naši občini šele z novim proračunskim letom bo pripadala tudi gospodarsko naši občini in ne več občini Naklo.

Kljub temu, da je Prešernova cesta že visoko nasuta se bo morala še posipati, prav tako tudi Mencingerjev trg. Popravilo ceste bo izvršila tvrdka Slavec, kot najpnejši ponudnik. — Dne 22. oktobra je na občini v Kranju licitacija za oddajo del II. skupine pri gradnji novega ljudskošolskega poslopja. Dela bodo izvršile sledeče tvrdke: vodovod tvrdka Pičman, parketerska dela Remeč in Co., centralno kurjavo tvrdki Schiling in Janša, mizarska dela: smučna okna tvrdka Perko, navadna okna Praprotnik, vrata, omarice in rilog tvrdka Černe, kleparska dela tvrdka Smolej. Zgradba šole bo ob strehe že prihodnji teden gotova zato bo občina izplačala delavcem zadnji dan dvojno mezdno.

Predsednik finančnega odbora g. Fock je poročal, da sta bila z g. županom koncem meseca septembra v Beogradu pri raznih ministrih tako tudi pri obeh slovenskih ministrih g. dr. Korošcu in g. dr. Kreku, kjer sta intervenirala

v zadevi novega poštnega poslopja. Občina Kranj bo dobila novo poštno poslopje in tudi avtomatsko telefonsko centralo, pač pa mora odstopiti brezplačno prostor za to stavbo in sicer na nezazidanem prostoru za rotovžem nasproti novega hotela „Evropa“, razen tega pa tudi prostor, kjer stoji sedaj Koroščeva hiša. Ta parcela bo merila 695 kvadratnih metrov in se bo na njej zgradila dvonadstropna stavba. Nekateri občinski odborniki so bili mnenja, da bi občina zahtevala nekaj odškodnine za ta prostor, ker poštna uprava mora graditi tukaj prostor za pošto, ki je neobhodno potrebna. Ker pa se je bati, da bi se na tak način zadeva le zavlačevala iz leta v leto, je občinski odbor sprejel predlog finančnega odbora in se odločil, da odstopi to parcelo poštni upravi pod pogojem, da bo poštna uprava zgradila poslopje v dveh letih in uredila tudi avtomatsko telefonsko centralo. G. župan in g. Fock sta v Beogradu intervenirala, da bi bila na kranjskem kolodvoru tudi pomožna pošta.

Občina Kranj bo zgradila pri elektrarni Majdič hodnik za pešce in sicer v približni širini dveh metrov za sedanjim zidom v dolžini bivšega mlina t. j. na svetu Majdičevih dedičev. V zameno odstopi občina svoj javni prostor pri mostu pred mlinom in občinsko zemljišče med Segulovo hišo in stavbo OUZD. Rozven sveta so se Majdičevi dediči zavezali, da bodo dali občini toliko 40 w žarnic za javno cestno razsvetlavo kolikor drogov bodo postavljani na občinskem svetu ob Stari cesti oziroma ob Savskem drevoredu, kajti podjetje skuša doseči priklopitev elektrovida s kranjskimi deželnimi elektrarnami in je v ta namen potrebno, da se dovoli posekanje občinskega drevja v savskem drevoredu.

Tabor kranjskih skavtov na Jadranu

Letos so se odpravili kranjski skavti na obmorski tabor v Brelo pri Makarski. 22 skavtov je taborilo tri tedne. Vodstvo in nadzorstvo je imel tedanji starešina g. prof. Kajf. Kot gost mu je bil na pomoč g. prof. Merčun, prejšnji starešina; vodil je telovadbo in nadzoroval pri plavanju, kar je bilo zelo težavno delo pri mladi skavtih, ki jim celo morje ni dovolj veliko in globoko. Tabor so postavili v visokem borovem gozdu, od koder so imeli dostop naravnost do peščne obale. Ob obali in v gozdu je nekaj več stebelnatih dreves in kapelica s silno lepo ligo, s prekrasnim pogledom na morje.

Tabor so organizirali skavti, ki imajo primeren opremo; udeležili so se ga pa tudi člani Rdečega križa in Jadranske straže, zato so tudi na prošnjo ta društva prispevala za svoje po večini manj premožne člane. Krajevni odbor Jadranske straže v Kranju je naklonil Din 1400.— Podmladku J. S. na gimnaziji. Podmladek sam pa 3.700.— Din. To svoto je dal tudi radi tega, ker je bila pot po Jadranu poučna ekskurzija. Prihodnje leto pa dobe primeren znesek učenke. Rdeči križ je podaril za okrepitev svojih članov 2000.— Din. Ostanek so nabrali skavti po Kranju, tovarnah in tudi sami so dali 3.600.— Din, sorazmerno po plačilni zmožnosti posameznikov, kar je bilo sklenjeno na sejah. Proračun je bil na osebo 450.— Din za tri tedne z vožnjo z vlakom do Splita, s parnikom do Baške vode, z izletom v Makarsko ter v Modro jamo in vožnja nazaj po morju do Sušaka, z enodnevnim postankom v Splitu in Sušaku, ter s štirimi urami v Šibeniku in z večerom na Rabu. V resnici je bil proračun za okoli 15 din previsok.

Ves čas taborenja ni bilo ne nezgod ne bo-

lezni. Kuhali so sami. Voda, studenčnica, je bila daleč pet minut, hrano so nosili v tabor. Jedilni list je bil: čaj, kruh, včasih juha, 4 kg mesa za 24 ljudi, kaša, fižol, makaroni, ribe, žganci, za večerjo je bila navadno bela kava (žitna) ali žganci, vse dovolj zabeljeno.

Udeleženci so videli več mest, vodopade Cetine, šli v pogorje Biokovo, imeli svoj zložljivi čoln. Vreme je bilo navadno lepo, dež je bil le enkrat po noči. S seboj so imeli še petrolejsko peč, ki se je večkrat prav dobro obnesla po potu.

Ob nedeljah so hodili k maši v Baškovodo (20 m), kjer so jim pripravili posebne klopi. Vseh teh ugodnosti ne bi bilo, da ne bi priskočili na pomoč omenjeni plemeniti darovalci, predvsem Jadranska straža, Rdeči križ, kranjske in druge tovarne in kranjski meščani. Vsem tem se odbor Triglavskega stega Skavtov v imenu vseh, ki so uživali dobrote te velikodušnosti, prav lepo zahvaljuje. Mladina je preživela tri polne tedne v soncu ob modrem Jadranu.

*

Neki odlični Anglež je rekel:

„Srečen narod, ki ima morje; nesrečen narod, ki ga nima; beden pa tisti narod, ki morje ima, pa ga ceniti ne zna.“

Pod tem geslom proslavi Jadranska straža v Kranju dan slave naše kraljevske mornarice to je dne 31. oktobra ob pol 12. uri v Narodnem domu z manifestacijsko prireditvijo jadranske misli.

Vse narodno zavedno občinstvo vljudno vabimo na to prireditev. Vstopnine prosto —, da pokaže s svojo mnogoštevilno udeležbo, da ceni svoje morje, čuva svojo Jadransko posest in se čuti srečnega zato.

Ijo ponovili, ne kar opozarjamo vse, ki se igre pri dosedanjih predstavah niso mogli udeležiti, prav posebno pa še okoličane, da se igre gotovo udeležijo. Pričetek točno ob štirihi.

Spominu padlih vojakov se poklonimo na pokopališču na Rupi in Vseh svetih ob pol 5 uri popoldne, ko bo končan obred na kranjskem pokopališču. Svečanost oskrbi tudi letos mladina, ki spoštuje branilce svoje zemlje. Vabimo javnost, ki hrani padlim hvaležen spomin, da prisostvuje svečanosti. Zastopniki UVI bodo zbirali ob vhodu darila za preureditev grobov in postavitev spomenika ter se za naklonjenost vnaprej zahvaljujejo.

Krajevna organizacija UVI, Kranj.

VAZNO KOT BRZOJAVKA je opozorilo svojim prijateljem, znancem in ostalim gospodom, da prispe prve dni novembra ogromna, nova pošiljka moških klobukov za jesen in zimo. Najnovejši, krasni kombinirani modeli!

HINKO - KRANJ, moda za elegantnega gospoda.

Razglas. Prihodnji terek bi se moral vršiti v Kranju letni semenj. Ker pa je tega dne praznik vernih duš, se vrši v smislu določil tržnega reda semenj šele prihodnji ponedeljek, to je osmega novembra 1937., na kar se zlasti opo-

zarjajo tuji sejmariji in okoličani. Pač pa je na vernih duš dan navaden tržni dan.

Začetek predavanj Katoliške akcije mož. Tudi v tej sezoni namerava Kat. akc. mož prirediti ciklus aktualnih, sodobnih predavanj. — Vršila se bodo, kot lani, zvečer vsako zadnjo nedeljo v mesecu.

Prvo predavanje se vrši v nedeljo, dne 31. oktobra 1937. ob 8. uri zvečer v dvorani Ljudskega doma v Kranju z naslovom: „Vera v posmrtno življenje.“ Vsi možje kranjske župnije ter njene okolice, ki se zanimajo za verska vprašanja, vsi možje, ki hočejo najprej sebe prenoviti, svoje notranje življenje poglobiti ter posvetiti, vsi možje, ki se hočejo udeleževati v Katoliški akciji, katero sedanji sv. oče tako tople priporoča, so k tem predavanjem iskreno vabljeni.

Možje, pa tudi fantje kot gostje, prihodnjo nedeljo, dne 31. oktobra 1937 ob 8. uri zvečer nasvidenje v dvorani „Ljudskega doma“. Predsednik K. A. M.

Dostava poštnih pošiljk in pokojnin na praznik Vseh svetnikov. Na praznik Vseh svetnikov se morajo po veljavnih določilih o verskih praznikih dopoldne dostavljati vse poštno pošiljke torej tudi pokojnine. Ker je 31. oktobra nedelja, ko pošta ne dostavlja, se bo za praznik nabralo toliko dela, da je pismonoše

Tedenske novice

IZ UPRAVE.

Cenjene naročnike našega lista vljudno naprošamo, da poravnajo naročnino, onim naročnikom, ki so še v zaostanku za preteklo leto 1936, bomo list ustavili, ako v najkrajšem času ne poravnajo naročnino in ostale dolžne zneske. Tej številki bomo priložili položnice vsem in vljudno prosimo prizadeje, ki niso to dolžnost še storili, da to poravnajo takoj.

KRANJ

„Miklovo Zalo“ homo ponovili v nedeljo! Nepričakovano lepo je uspela igra „Miklova Za-

la“, ki jo je priredil naš Ljudski oder preteklo soboto in nedeljo. Obakrat je občinstvo napolnilo dvorano in v nedeljo se je celo zgodilo, da je precej ljudi moralo oditi, ker niso dobili več vstopnic in je bila dvorana polna. Igra je predvsem zato ugajala, ker ima svoj narodni motiv, ker nam predočuje del naše zgodovine. Pa tudi podana je bila na način, ki je osvojil vse gledalce, posebno nekatere vloge so bile naravnost prvovrstno podane. Nastopilo je pa tudi precej novih, mladih moči, in pokazali so, da imamo mladih, dobrih moči, ki bodo zmogle tudi kake težje igre. V nedeljo bomo igro na splošno že-

1897 — 1937
40-letnica

HALO!

Za jesen in zimo vsi le v manufakturno trgovino

LOGAR & KALAN

Redka ugodna prilika!

Na splošno željo smo jubilejno prodajo vsega manufakturnega blaga podaljšali do konca leta.

Cene znižane za 15%.

To ugodnost nudi samo jubilejna prodaja v trgovini

Logar & Kalan, Kranj

Flanela	od Din 5'.
Barhent za obleke	od Din 8'.
Flanel rjuhe	od Din 19'.
Klot odeje	od Din 85'.
Za moške obleke	od Din 14'.
Za suknje (dubl)	od Din 60'.
Za damske volnene plašče	od Din 25'.
Za kostume in obleke volnene	Din 12'.

Gorenjci nosijo TIVAR-jeve obleke, ker so dobre in poceni

TIVAR OBLEKE

Mimica Zagorska:

Pod Triglavom

(Zgodovinska povest iz l. 1415. v dobi kmetskih uporov na Gorenjskem.)

(Dalje)

Povej mi, dekle ali sanjam, je res? Ne zrem morda angela iz nebes? Plemkinja mu je podala svojo prebelo desnico in Viljem Ostrovhar si je s pomočjo vilinskega prstana pridobil njeno srce. Ko je odhajal, se je poslavljaj od zaročenke: „Oj ljubi in dragi planinski cvet, ljubezni jaz tvoje ne dam za ves svet.“ Pa je odjezdil Viljem grof Ostrovhar in leto dni je hodila zala plemkinja gledat čez grajsko obzidje, dokler ni opazila znanih vitezov, ki so hiteli po njo in jo odvedli na junaka Ostrovharja dom.

„Lepa je ta pesem“, so jo hvalili, „skoro taka, kakor od tiste Marjetice, ko je ušla iz turškega ujetništva.“

„Ali pa ona o Pegamu in Lambergarju.“

„Ali še veš, Rudolf,“ je rekel dobrovoljni Arnulf, „kako si nam pel tisti dan, ko sem ti podaril viteški meč, pri katerem si prisegel? Tisto dolgo pesem si nam zapel o Heleni, ženi Menelajevi, ki je ušla s Paridom, trojanskim kraljevičem. Pel si nam o desetletni trojanski vojni in o Penteziliji, amaonski kraljici, ki je prišla na pomoč Grkom. Povej mi vendar, o slavni pevci, kje si se naučil vseh teh pesmi?“

Rudolf iz Wildona se je skromno branil pohvale.

„Nikjer se jih nisem učil, ker so mi ostale v spominu, samo da sem jih enkrat čul. Ljubzen do domovine, do naroda in do viteške slave me jih je naučila. Rad bi postal tak, kakor moj gospod, ali pa vsaj malo podoben. Ne po lepoti, v tem ga ne dosežem, ampak po junaštvu.“

„Ostani na mojem dvoru, Rudolf,“ ga je vabil Arnulf.

„Ne morem, četudi bi rad. Stari oče me že težko pričakuje v Wildonu, jaz sem njegovo edino upanje.“

„Potem se bova pač srečala kdaj pozneje.“

„Bog vam usliši željo,“ je vzdihnil mladenič.

„Koliko let je, odkar ti je umrl oče Valerij?“ je vprašal grof Friderik.

„Sedem. Na stare dni se je zapletel v neko zaroto in

to ga je pokopalo. Zadnje dneve so zaroto razkrili in očeta zaprli. Leto dni so imeli zaprtega, potem se je vrnil domov in je čez nekaj dni umrl.“

„Pa je vendar Maksimiljan tebi poslal odlikovanje.“

„Da. On ljubi drzne ljudi. V dvoboju je nezmagljiv borec. Jaz nisem maral tvegati pridobljene slave, da bi se bojeval z njim. Seveda, če bi me izzival, bi se mu ne umaknil. A ko sem bil pri njem na dvoru, mi ni dvoboja omenil niti z besedo. Zdi se mi, da sva se drug drugega bala.“

„Ti bi mu podlegel?“ se je čudil Friderik.

„Ne vem. Njega nihče ne zmaga, težko da bi ga jaz. Moj oče je bil dober borec, z njim se pa ni upal meriti.“

„Slava pokojnemu grofu Valeriju!“ je zaklical vitez Rudolf.

„Slava njegovemu spominu!“ se je odzvalo omizje.

Se so zvenele čaše, a malvazija je vedno bolj ostajala v vrčih. Vitezi so bili trudni od dolge poti, vino jim je lezlo v noge, glave so se trudno povešale. Grof Friderik jih je pozval, naj gredo spat v sosednjo dvorano, z gostijo se bo nadaljevalo jutri.

Vitezi so odhajali spat. Vsak se je pri vratih poklonil in se poslovil:

„Pomagaj vam Bog!“

„Bog te obvaruj,“ so mu odzdravljali.

Voščeniem svečam je začel plamen pojemat, skozi odprto okno je lila srebrna mesečina. Plamen je trepetal, svetloba se je igrala na lovskih trofejah in slikah davnih prednikov. Friderik je vstal od mize in poklical služabnika, naj pokaže Arnulfu spalnico.

Nemškemu grofu pa se še ni ljubilo spat.

„Prijatelj, imaš lutnjo?“

„Seveda. Glej, še tam na steni visi ena. Boš igral? Včasih si pel in brenkal tako lepo, da te je ves dvor rad poslušal.“

„Bom, pa ne tukaj. Na dvorišče pojdem. Zdi se mi, da mora biti odtod prelep razgled. Mesec sveti tako lepo, da manjka samo še nekoga, ki bo z glasom hutnje motil bajno tišino.“

„In mlada grofična manjka, ki bi ji serenada veljala,“ se je nasmehnil malo vinjeni Friderik.

„Tisto tudi. Pa vseeno pojdem.“

„Ali se spominjaš, kako si s petjem zmešal glavo Mariji, tisti mladi plemkinji?“ se je grof spominjal prošlin časov.

„Zivela in mrla je zate. Kakšen je bil konec tisti ljubezni?“

„Marijo sem ljubil, zato sem ji pel. Pa sem moral v vojne šole in ona se je med tem poročila. Ostal je samo še lep spomin. Pred leti sva se srečala, segla sva si v roke, minulih dni pa nisva omenila niti z besedo. Človek v tolikih letih marsikaj doživi, kar mu uniči iskro brezplodne ljubezni, ki jo nosi v srcu. Od tistega časa nisem več vzljubil ženske, dasi sem videl mnogo devojk, pred katerimi so moji tovariši padali na kolena in jih prosili ljubezni. Spomin nanjo mi je branil.“

„Če bi vaju ne razdružili, bi jo ti še danes ljubil.“

„Danes bi bila ona moja žena. Toda ognju, ki mi je gorel v srcu, ni nihče priložil goriva, vsi so ga gasili, tudi jaz sam. Vendar sem mislil, da jo poprosim za roko, ko se vrnem iz vojnišol. Pa je bilo prepozno. Povedali so mi, da je ona že dve leti poročena.“

„Pa imaš vsaj lep spomin na tiste dni.“

„Ki ga negujem z vso dušo. Toda zdaj grem na dvorišče.“

„Ali te spremim?“

„Ni treba, le spat pojdi, saj bom šel jaz tudi kmalu.“

„Zeleli so si „lahko noč“ in so se razšli. Friderik in Jelena sta šla v zgornje sobe, Arnulf pa na dvorišče.“

Arnulf se je naslonil na grajsko obzidje, vzel lutnjo v roke in zabrenkal, da so nežni zvoki pohiteli v noč, zllisi se s srebrno mesečino in se čudovito razlivali.

Zagledal se je po dolini. Vse je bilo tiho, nobena luč ni več gorela, le luna je lila svojo hladno svetlobo. Na braniku je bilo čuti enakomerne korake stražarjev in izpod Radovljice je bilo čuti lahen šum Save. Bila je noč v kakršni si drevesa pripovedujejo bajke, ko zemlja diha iz sebe ljubezen in odpuščanje. V tej noči se je bleščala bela cesta, kakor bi bila posuta z suhim srebrom, počivala je, sa je je vedela, da se bo jutri spet na njej oglasila pesem in vrisk veselih tovarnikov. Od Save in iz gozdov je prihajal svež hlad. V vetru se je razločneje čul šum valov. Sepetali so Arnulfu na uho o poti, ki jo morajo prehoditi, o sili, ki jih tira vedno naprej, dokler se ne izlijejo v Črno morje. Gredo in se nikoli več ne vrnejo, tako pač veleva življenja ukaz. Bela cesta je šla skozi Lancovo in proti Radovljici. Vedel je Arnulf, po tej cesti že stoletja stopajo veseli tovarniki in izmučeni popotniki, ki jim vrisk zamre že v prsih, nikoli ne doseže trepetajočih ustnic. Pa danes zmanjka enega, jutri spet drugega in na njih mesto stopi nov rod. Cesta pa ostane ista, bela, zapeljiva te vabi v široki svet.

ne bodo mogli, poleg izplačevanja pokojnina dostaviti vsem že v dopoldanskih urah. Zato se občinstvo opozarja na to, da se bo dostava ta dan vršila nepretrgoma tudi v popoldanskem času ter se osebno upokojenci naprošajo, da počakajo pismošne na domovih.

Montiranje vodostevcev. Ker se nekateri posestniki branijo pustiti montirati v svoje hiše vodostevce in imajo pri tem razne neutemeljene izgovore, se vsi taki posestniki opozarjajo na odredbo kraljevske banske uprave dravske banovine v Ljubljani z dne 7. julija 1936 II. No. 18224-1, glasom katere ima Vodovodni odbor pravico dotok vode zapreti.

Vse s tem združene neprijetne posledice in stroške si morajo prizadeati le sami sebi pripisati, ne pa valiti krivdo na upravo Vodovodnega odbora in njegove organe.

Nesreča na Jezerski cesti. Že dokaj časa so prebivalci mesta Kranj opazovali, da hodi po ulicah in cestah slaboumna, gluha, zamazana starejša ženska, katero so poznali le na videz. V torek 26. oktobra je hodila ta ženska po Jezerski cesti in seveda ni slišala prihajajočega motociklista, ki je zadel vanjo in jo vrgel na trdo cesto. Starka je dobila več poškodb, zato so jo spravili k zdravniku g. dr. Novoseljskemu, ki je odredil njen prevoz v ljubljansko bolnico. Isti dan se je pripetila na isti cesti tudi neka druga lažja nesreča tako, da se na vseh delih mesta čuti silna potreba po večjem številu policije in po policijskem komisarijatu.

Ne pozabite na naš teden ostankov od 3. do 10. novembra.

Razni ostanki volnenih blagov, barhentov, flanele i. t. d.

CROBATH — KRANJ

Jugočeška. Jugoslovansko-češka tekstilna industrija d. d. Kranj je imela dne 22. oktobra 1937 svoj redni občni zbor. Čisti dobiček družbe za leto 1936 izkazuje znesek 4.827.030,40 od katerega se je preodkazal rezervnemu zakladu III delni znesek Din 3.200.000 ostanek Din 1.627.030,40 pa je stavljen na razpolago občnemu zboru.

Občni zbor je sklenil, da se Din 100.000 preodkaze rednemu rezervnemu zakladu I., ostanek Din 1.527.030,40 pa rezervnemu zakladu III., ki se na ta način poviša na vsoto Din 6.113.999,15.

Na vprašanje delničarjev je uprava na občnem zboru pojasnila, da je Jugočeška v poslovnem letu 1936, med drugim izplačala sledeče zneske: na družbenem davku z dokladami vred, na prometnem in luksuznem davku, na taksah, banovinskih davstvinah, trošarinah za uporabo električnega toka in na uslužbenskem davku Din 11.905.537,50, na pokojninski zavarovalnici Din 437.348.— na prispevkih za bolniško blag. Din 884.110,50, na mezdah (vključno 5 tedenski stavki) Din 11.062.356,90, na uradniških plačah Din 2.188.727,75, na carinskih pristojbinah 2.055.000.—, na prevoznih stroških 2.278.182.—, na stroških prodajne organizacije in potnikov 5.175.218,90.

To pojasnilo so delničarji odobrili in vzeli na znanje. Vsi predlogi uprave so bili sprejeti soglasno.

Velika lesna zadruga s sedežem v Kranju in podružnicami v večjih važnih krajih Gorenjske se bo ustanovila v najkrajšem času. V odboru so ugledne osebe, posestniki velikih gozdov, ki so obenem nekako jamstvo, da bo obratovanje pošteno in uspešno. Obretni kapital je zasiguran. Važnejše je vendar, da si je zadruga že zagotovila dobre odjemalce za svoje izdelke, da bo že prva leta popolnoma zaposlena. Zadruga si bo tudi postavila moderno lastno žago, vendar pa bo sodelovalo tudi ca. 20 podeželskih žag.

Za to potrebno in zelo važno lesno vnovčevalno in produktivno zadrugo je veliko zanimanje, in se je včlanilo že veliko število večjih in manjših posestnikov. Ustanovni občni zbor se bo vršil sredi novembra, nakar bo zadruga pričela takoj z organizacijo obrata.

Fantje! V torek zvečer redni sestanek! Ne pozabite!

Računi - kolekovanje ter zastaranje taksnih prestopkov. Iz trgovskih krogov smo prejeli: Določbe taksnega zakona o višini kaznovanja, je pri računih petdesetkratni iznos in zlasti taki prestopki malodane nikdar ne zastarajo bi bilo treba njuno izpremeniti, ker so preobčutne. Kdor prodaja na pr. špecerijo, zasluzi pri zaboji sladkorja in vreči moke 85 kg skupno komaj 12,50 Din. Iz tega zasluzka ima pokriti režijske stroške, davke, lokal in tudi obresti za kreditirano blago, ki je vredno ca. 1.020.— Din. Za tak znesek pa mora izdati pravi račun, ki mora biti kolekovan z 5.— Din. Če on od svojega zasluzka 12,50 Din plača 5.— Din za računski kolek, tedaj mu ostane samo še 7,50 Din. Če pa ta kolek računa, se odjemalec rad sklicuje nato, da koleka ni treba in zlasti, da ga on ne plača. Kaznjiv je seveda lastnik računa, to je kupec, toda v takem slučaju prodajalec sme pričakovati, da je tega kupca enkrat za vselej izgubil. Iz tega se vidi, da je računski kolek previsok, da je treba rok

zastaranja skrajšati. Pri trošarinah je rok zastaranja za kazen eno leto. Če je kdo n. pr. pri špiritu in sladkorju ali drugih predmetih eno leto dobro vozil, je prost. Lahko je prisluzil milijone. Če pa kdo pozabi kolekovati račun z 1.— Din, ga zadene po dosedanjih predpisih kazen skupno s takso za obsodbo 81.— Din, to pa tudi po preteku velikega števila let. Že iz tega jasno izhaja, da je treba takse in trošarinske predpise izpremeniti, če hočemo veljati kot pravno urejena država, v kateri naj bi se VII. božja zapoved pravično kaznovala.

ŠKOFJA LOKA

Smrtna avtomobilska nesreča. V ponedeljek ob pol 2. je avtobus g. Poljanška, ki vzdržuje avtomobilsko zvezo med Ziri in Škofjo Loko, nasproti Visočkega mostu do smrti povozil g. Varla iz Poljan. G. Varl je hotel tik pred avtomobilom s kolesom iz leve strani ceste na desno. Pri tem pa ga je zagrabil avtobus in ga vlekel 150 m po cesti proti Poljanom. Varl je dobil pri tem smrtonosne poškodbe po glavi, počila mu je lobanja ter mu je z glave posnelo skoro vso kožo. Avtobus ga je vrgel v obcestni jarek, kjer je bil pri priči mrtev. Alarmirano je bilo takoj orožništvo, ki je kraj takoj temeljito zastražilo, do prihoda komisije, ki je bila takoj poklicana. Komisija je prišla proti večeru ter ugotovila dejanski stan. Nesrečni Varl zapuščal ženo in otroke. Njim naše sožalje!

VAZNO KOT BRZOJAVKA je opozorilo svojim prijateljem, znancem in ostalim gospodom, da prispe prve dni novembra ogromna, nova pošiljka moških klobukov za jesen in zimo. Najnovejši, krasni kombinirani modeli! HINKO - KRANJ, moda za elegantnega gospoda.

S sekiro v nogo. Prejšnji teden se je pri sekanju drv močno ponesrečil g. Guzelj Pavel iz Vincarjev. Pri sekanju mu je namreč spodletela sekira v levo nogo pod koleno, kjer je napravila veliko rano. Ponesrečenec je takoj poiskal zdravniško pomoč pri g. dr. Hubadu Ivanu, kateri mu je nogo obvezal, ter ga je poslal takoj v bolnico v Ljubljano. Boje se, da ne bo več mogel stopiti na nogo. Želimo mu skorajšnjega in popolnega zdravlja.

Sadni sejem v Škofji Loki. Vse sadjarske in vrtnarske podružnice škojloškega okraja, prirede od 30. oktobra do 3. novembra sadni sejem v prostorišolske telovadnice. Razstavljen bodo vse vrste sadja, ki uspevajo v našem okraju. Sadjerejci imajo v zalogi še do 15.000 kg najfinejšega sadja. Vstopnina na sejem znaša 2 Din. Za sejem se vodijo pod vodstvom g. predsednika Hafnerja iz Sv. Duha, še zadnje priprave. Nanj so poslali sadjerejci že mnogo najfinejšega sadja. Vse zainteresirane se opozarja da se bo razstava otvorila 30. X. ob 10. uri.

CERKLJE

V nedeljo popoldne smo se fantje sešli v našem ljudskem domu. Pripravljali odbor fant. odseka nas je v vabilu poklical na ustanovni občni zbor fantovskega odseka. Zbralo se nas je okrog 150. Med nas je prišel iz Ljubljane znani govornik g. Ivo Peršuh. Z veseljem smo pozdravili oba gg. učitelja, zastop. našega okrožja in vodiškega odseka. — Radovedni smo bili, kaj bomo zvedeli novega. Nekateri smo zmajevali z glavo: saj ne bo nič vredno, smo pač v Cerkljah. Crngledje misli nam je izbil že pogled na lepo očiščeno dvorano in okusno okrašen oder. Na odru smo gledali sliko našega nepozabnega voditelja in prijatelja nadškofa dr. Jegliča ter sliko dr. Kreka in dr. Korošca. Vsa čast vam fantje, da ste dvorano tako lepo okrasili. Po pesmi „Hej Slovenci“ in po pozdravu nam je g. Ivo Peršuh razložil pomen fantovskega odseka: Domača družina je prva in najvažnejša družba, v kateri se fant giblje. A fant rabi še druge družbe, fantovske družine. Namen fantovskega odseka je, dati fantom dobro, pošteno in veselo družbo. V fant. odseku se fant vzgaja v dobrega, korajžnega katoliškega in slovenskega fanta. Član fantovskega odseka ne sme biti kvantač, ne fant, ki se maše udeležuje zunaj cerkve, ampak le fant, ki hoče biti cel katoličan in dober sin svoje slovenske matere. Fantovski odsek hoče vzgajati fante v prave pogumne fante od fare. Današnji svet rabi fantov, ki bodo telesno in umsko prav in dobro vzgojeni. Fantovski odsek ni politična organizacija, ne privesek politični stranki. Vsak fant naj se redno udeležuje življenja v odseku

zlasti sestankov, ako hoče imeti od odseka koristi. Samo vpisanih članov fantovski odsek ne rabi. — Po navdušenem in prepričevalnem govoru je bil izvoljen odbor z g. Tonetom Koritnikom na čelu. Fantje, katere smo izvolili, nam dajejo zagotovilo, da bo v odseku res življenje. Seveda pa ne bo vse odvisno le od odbornikov, ampak moramo vsi sodelovati. Gg. dr. Bohinc in Kraljev Lojze z Brnka sta nam povedala še marsikaj koristnega. Vsi smo bili edini v eni misli: Če bomo celi katoliški in slovenski fantje, lahko z vedrim licem zremo v bodočnost. Dobra fantovska družina je kvas in veselje farnega življenja. — Ob koncu ne smemo pozabiti fantovskega petja na občnem zboru. Šele par pevskih vaj so imeli, pa so se že dobro postavili. — Fantje, korajžno in složno korakajte po začrtani poti!

PREDOSIJE

Niše prosvetno društvo priredi v nedeljo 31. oktobra ob 3. popoldne akademijo na čast Kristusu Kralju. Na sporedu je petje, govor, simbolična vaja in igralski prizor „Bog kliče“, ki nam prikazuje kako materina molitev more rešiti in izpreobrniti še tako zapeljana in z lažnimi komunističnimi idejami prepojena srca. To bo v letošnji sezoni naša uvodna javna prireditev, katero bomo posvetili Kristusu Kralju. Člani naših organizacij morajo biti pravi Kristosenci, ne samo Kristusovi po imenu ampak tudi po duhu. Kristus Kralj se mora širiti v vseh naših vrstah, zato na proslavo vljudno vabljeni.

PREDDVOR

Fantovski odsek je imel pretekli torek svoj občni zbor, na katerem je bil izvoljen novi odbor. Predsednik je Bizjak Janez, tajnik novi organist, blagajnik Naglič Janez. Odbor si je nadel nalogo, da bo v fantovskem odseku organiziral vse dobre in poštene fante iz fare. Vabljeni!

Občnski odbor ima svojo redno sejo 3. novembra t. l.

SMARTIN PRI KRANJU

Ponovno opozarjamo, da se vrši v nedeljo 31. 10. ob 3. uri popoldne v dvorani Šmartinskega doma redni občni zbor Prosvetnega društva v Šmartnem pri Kranju. Udeležba za člane obvezna. — Odbor.

PRIMSKOVO

V torek je bil na Primskovem občni zbor fantovskega odseka, ki se ga je udeležilo lepo število fantov, čez trideset jih je bilo. Delo v odseku je silno oživelo, ker se na Primskovem gradi novi Dom, da zgradimo lastno prosvetno ognjišče. Fantovski sestanki bodo vsak torek. Novemu odboru predseduje Lavrenčič Srečko. Tudi dekleta na Primskovem agilno delujejo. Upamo, da bo na Primskovem v kratkem vzvalovalo novo katoliško prosvetno življenje, saj bo novi dom za silo prav kmalu urejen.

ŠENCUR

Prosvetno društvo v Šencurju začne letos svojo sezono s spominsko proslavo dr. Kreka ob 20. letnici njegove smrti. Proslava se vrši v nedeljo, dne 31. oktobra 1937, ob treh popoldne v Prosvetnem domu v Šencurju. Nastopalo bo nad šestdeset igralcev in pevcev. Vse zborne deklamacije se bodo vršile na odru na igralski način. Spored je ta: 1. Deklamacija: Kre-

Dan Vernih duš

Zvonovi žalostno zvonijo mrtvim, kot so zvonili nekaj v svoji grob, in trgajo iz nas solze in bolečine kot nekaj v uri bridki za pokop.

Kot nežne grede so grobovi nepozabnih, ljubezen greje hladne njih globine, molitve vroče kličejo v nebes višine in zanje prosijo počitka in miru.

Oj, spite mirno v zemlji, dragi pokopani, naj Večni sprejme duše že v nebo, da nekoč bomo ob njem vsi zbrani, zvonovi novo vez med nami že pletu.

Marija Ferjan.

Za suknjo, obleko, perilo kupite dobro in poceni pri

Crobath - Kranj

(pri Franceljnu)

Velika izbira posteljnih odev, kocev in flanelastih ruh. — Prepričajte se, da pri nas ugodno kupite!

ku... 2. Pevski zbor poje: Ne zveni mi... 3. Nagovor: Krek — organizator delavstva. 4. Zborna deklamacija delavskih fantov in deklet: Naša pesem. 5. Nagovor: Krek — buditelj kmečkemu stanu. 6. Zborna deklamacija kmečkih fantov in deklet: Naša zastava. 7. Nagovor: Krek — oče naše prosvete. 8. Zborna deklamacija vseh prosvetarjev: Slovenskemu katoliškemu narodu. — Vstopnine ni! Vabljeni vsi!

Hesperidska jabolka in „Jutro“

V našem listu smo priobčili razmišljanje posameznika o naših zahtevah po samoupravi. Ta njegova razmišljanja so izvenela v mnenje, da je že čas „da se izpolni, kar je bilo objeljubljeno pri nešteti zdravcih, da se bo izvedla enakost Slovencev, Hrvatov in Srbov.“ Nam je znano, da ima sedanja vlada v načrtu izvedbo samouprav ter da se bo v prav do glednem času to tudi zgodilo. Iz tega stališča je pisec omenjenega članka prav dobro podprl težnje naše vlade.

Tako so tedenco tega članka razumeli vsi trezni in pametni bralci, ne pa tako naše „Jutro“. „Jutro“ vidi v tem članku, ki itak predstavlja le mnenje posameznika, revolto zoper vlado samo, ki da je samo navidezna, da potolaži „somišljenike, ki so upravičeno že čisto zbegani.“ Kolikor besedi, toliko neresnic. Naš članek ne predstavlja niti revolte, tedaj tudi navidezno ne, o zbeganosti naših ljudi pa itak ve povedati le „Jutro“. Ne mrcemo se ubraniti vtisa, kakor da bi bila „Jutru“ celo navidezna revolta zelo dobrodošla, saj bi se morda dalo v tem slučaju le kako pomakniti bližje k vladnim jaslim, ker bi ens ali druga denunciacija tej večni želji utegnila le kako pomagati do ureditvenja. Kakor pa ni bilo nič v „navidezni revolti“ tako tudi z jutrovskega poudrbo ne bo ničesar. Treba bo še čakati.

Ob r t n i š t v o

Smisel za nadaljno izobrazbo v svoji stroki so pokazali udeleženci šesttedenskega čevljarskega tečaja, katerega zaključek je bil prošlo soboto. Strokovni učitelj g. Steiman jim je nudil vso novodobno spoznavanje kako se lahko v svoji stroki usposobijo, da bodo mogli času in modi vsestransko ustreči. V poslovilnem govoru jim je v toplih besedah raztolmačil kako naj v praksi uporabijo to, za kar so žrtvovali toliko ur. Pripomniti se mora, da so nekateri za ves čas napravili pot do 17 km vsak dan. V tem je dokaz, da mlajša generacija hoče biti pripravljena za slučaje, ki so za naše mojstre in obrt skoro upropastili. Volja in sposobnost, pa tudi čuječnost bo zopet dvignila to obrt na ono mesto kct je bila. Opaža se, da

Manufaktura po cenl, kakor še nikoli!

OPOZARJAMO VSE na odprodajo manufakturnega blaga

pri „Bajželnu“

Kranj - Rožnovenski klanec

Izbira vsakovrstnega blaga najboljše kvalitete je velika.

Pri Albinu Jazbecu v Kranju

dobite zimske sukne, povrnike, hubertuse, obleke, vsakovrstno blago za obleke in zimsko perilo. Tovarniška zaloga klobukov.

le ročno delo zadovoljuje in odgovarja. Predsednik obrtnega združenja Pollak jim je v kratkem nagovoru očrtal splošni položaj, jim čestital k uspehu ter jih bodril, naj bodo ponosni na svoj stan, katerega naj pošteno in vestno vršijo. G. predavatelju pa se je toplo zahvalil za trud, ki ga je položil v ta namen, da bi našemu stanu kar največ koristilo. Tudi gre vsa zahvala banski upravi, ki je združenje oskrbelo ta tečaj. Velika naklonjenost g. ravnatelja dr. Hočevarja, pa je pripomogla, da so bili svetli in lepi prostori na razpolago, za kar mu gre topla zahvala. V imenu udeležencev se je predavatelju zahvalil tov. Veterinik, ki mu je v ta dokaz izročil v spomin mladar Z željo da bi se od časa do časa to še ponovilo, so udeleženci s preds. združenja v veselju družili lepo zaključili ta večer.

Tragična smrt tihotapca in vlomilca

V Velesovem pri Kranju se je včeraj razširila žalostna vest, da je bil ustreljen v Borovljah na Koroškem tuk. rojak Miklavž Ropret 26. letni posestnikov sin ki se je že dalj časa bavil s tihotapstvom.

Nesrečni pokojnik izhaja iz ugledne kmečke družine. Mati ga je vedno svarila pred takimi nedovoljenimi dejanji. V zadnjem času se je lotil prekupevanja s gobami in stara zaskrbljena mati je že upala da bo krenil sin na pravo pot. Pred dnevi je fant spet izginil, zatem pa je prišla v družino žalostna vest, da je Miklavž mrtev.

Pokojni je šel pred dnevi preko meje po saharin in razno drugo blago in v Borovljah dobil dva svoja tovariša s katerimi je naredil načrt vlomiti v puškarno v Borovljah. V noč od ponedeljka na torek so res vlomili v puškarno in odnesli iz nje 16 lovskih pušk, 2 pištoli in flobertovko. V torek popoldne je vse tri zalotil lovec Hugo Urbas pri nekem potoku v bližini državne meje. Ker je videl, da imajo orožje, je menil, da gre za divje lovcve, zato jih je pozval naj se legitimirajo. V odgovor so tavori začeli streljati toda lovec Hugo Urbas je skočil za drevo in zaporedoma večkrat ustrelil, tako da se je Miklavž Ropret mrtev zgrudil na tla, tovariša pa sta bila ranjena in sicer eden lažje drugi pa je dobil težko poškodbo.

Mrtvega fanta so pokopali na Koroškem. V Velesovem so le zvonovi zvonili za pokoj njegove duše, obenem pa vsem drugim v svarilen vzgled da pustijo nedovoljena dejanja.

Povečave

po vsaki sliki lahko dobite pri domačem fotografu - Jug - Kranj ker sedaj smo začeli tudi te izdelovati.

TRZIC

VAŽNO KOT BRZOJAVKA je opozorilo svojim prijateljem, znancem in ostalim gospodom, da prispe prve dni novembra ogromna, nova pošiljka moških klobukov za jesen in zimo. Najnovejši, krasni kombinirani modeli! HINKO - KRANJ, moda za elegantnega gospoda.

Knjige, mape, bloke, albume, odjemalne knjižice, kaširanje siik in zemljevidov, itd. izvršuje po izredno ugodnih cenah

Knjigoveznica TISKOVNEGA DRUŠTVA V KRANJU (za farno cerkvijo)

Vsa dela se izdelujejo elegantno, trpežno in ceneno.

Javne knjižnice imajo popust!

PREDOSLJE

VAŽNO KOT BRZOJAVKA je opozorilo svojim prijateljem, znancem in ostalim gospodom, da prispe prve dni novembra ogromna, nova pošiljka moških klobukov za jesen in zimo. Najnovejši, krasni kombinirani modeli!

HINKO - KRANJ, moda za elegantnega gospoda.

Iz pisarne Kmečke zveze

SEJA VODSTVA KEMCKE ZVEZE.

V petek se je vršila seja vodstva Kmečke zveze. Ob otvoritvi se je načelnik g. Brodar spominjal 20-letnice smrti dr. Janeza Ev. Kreka in poudarjal njegove zasluge za slovenski narod. Omenil je, da mu tudi Kmečka zveza dolguje zahvalo, ker je delal tudi za njo. Vsi odborniki so njegov spomin počastili z vzklikom „slava“.

Obravnavale so se nato posamezne točke dnevnega reda. Glede akcije za pomoč poškodovanim po toči se je sklenilo pospešiti jo in v tem smislu posredovati pri akcijskem odboru banske uprave, hkrati pa opozoriti vse edince, da pričnejo pobirati prideleke. Obenem s tem pa tudi posredovati na banski upravi in ministrstvu, da da proste vozovnice za prevoz žita.

Prečital se je zapisnik sestanka zastopnikov blagovnih zadrug, na katerem se je razpravljalo o ustanovitvi blagovne centrale in določil termin za ponovni sestanek, ki se bo vršil v Celju koncem tega meseca. Vabila bodo pravočasno razposlana vsem zadrugam.

Glede jubilejne številke „Domoljuba“, ki izide 27. t. m. in v kateri bo nekaj strani posvečenih Kmečki zvezi se je določila snov, ki se bo objavila.

Koledarček Kmečke zveze, ki v kratkem izide se bo prodajal po Din 10.— in se naročal pri tajništvo Kmečke zveze v Ljubljani. Razprodajal se pa bo tudi v knjigarnah po isti ceni. Vse edince pa se bodo še posebej obvestile o načinu naročanja in pogojih plačevanja.

Stanovsko strokovni tečaji, ki se bodo vršili v letošnji zimski dobi po okrajih se bodo pričeli sredi novembra. Pregledal se je program, kateri se bo razposlal vsem edincem, določilo predavatelje in kraj, kjer se bo tečaj vršil. One edince, ki ne bodo prišle na vrsto letošnjo zimo, bodo imele tečaj prihodnje leto, deloma pa se bo poskrbelo, da ga bodo same priredile s pomočjo glavnega odbora.

Sklenilo se je izdati za vse člane Kmečke zveze posebne legitimacije, na katerih se bo tudi potrjevalo prejem članarine. O tem se bodo obvestile edince z okrožnico, kateri se bo priložil izvod na vpogled.

Na predlog okrajnega odbora Ljubljana-okolica se je sklenilo poslati vsem zavodom in kuhinjam ter bolnicam okrožnico s katero se jih opozori, da naj kupujejo vse prideleke, ki jih potrebujejo potom krajevnih kmečkih zvez.

Glede organizacije same se je ugotovil lep napredek, pomanjkljivo pa je še vedno poslovanje nekaterih edinic, ki pravočasno ne izvršujejo naročenega dela. Radi tega je v prvi vrsti

tudi zakasnila izdaja časopisa. Vse edince se opozarja, da tudi temu posvečajo nekoliko večjo pažnjo.

PREKOMASACIJA OBČIN.

Ker so bile v zadnjem času velike prekomasacije občin, po katerih se nekatere občine združijo, nekatere vasi priključijo drugim občinam ali se ustanovijo nove, prosimo vse odbore krajevnih kmečkih zvez, zlasti pa one, ki so pri tem prizadete, da točno ugotovijo svoj teritorialni delokrog, da ne bo kakšna vas ostala radi tega nevlanjena. Morda bo potrebno, da se osnuje nova edinic s povsem novimi vsemi ali pa se do sedaj obstoječa razdeli v dve. Glavni odbor Kmečke zveze bo poslal vsem edincam poseben obrazec, potem katerega bodo to njemu sporočile. Izpolnite prosimo ta obrazec točno, da ne bomo po nepotrebnem nadlegovali kakšne občine, ki že ima krajevno edinic ali je priključena sosedni edinici, mi je pa še nimamo zabeležene.

POTRJEVANJE NOVIH PRAVIL.

V zadnji okrožnici smo radi netočnosti, ki se vršijo pri vlaganju novih pravil, ki so bila spremenjena na občnem zboru točno povedali, kako je treba postopati. Ker pa se je storila ponovna pogreška, objavljamo tudi na tem mestu sledeče: one krajevne edince, ki so že enkrat priložile izjavo soglasnosti glavnega odbora (brez tega banska uprava ne potrjuje pravil) pri ponovni vložitvi ne potrebujejo te izjave, vendar naj v prošnji navedejo, da so jo že priložile ob priliki vložitve prvih pravil. S tako pripombo ne bo nobeno sresko načelstvo vrnilo pravil in prošnje kot pomanjkljivo. Pravil ni treba kolekovati in če sresko načelstvo to zahteva se sklicujte na odlok banske uprave, ki pravil ne smatra kot prilogo ampak kot sestavni del prošnje. To pa je seveda treba kolekovati z Din 50.— in sicer z državnimi koleki in ne banovinskimi. Z vlaganjem pravil ne čakajte, ker se s tem delo samo zavlačuje. Pripominjamo pa, da smejo edince toliko časa, dokler nimajo potrjenih novih pravil poslovati po starih. Če bo še kakšno sresko načelstvo to prepovedalo sporočite glavnemu odboru.

Žarnice pregorele sprejemamo v popravilo oziroma zamenjavo za nove z doplačilom Din 6:50 dalje.

„Regeneracija“ pri Franjo Nadižar Kranj, Prešernova 18.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v milih oglasih se plača 0:50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni RERNARD MAKS, tapetnik, Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Iščem pošteno dekle, staro nad 24 let, ki je

Kmetovalci! — Moderno in najboljše Vam uredi Vaš hlev zidarsko podjetje **RAHONC VALENTIN, Bitnje 21 - Stražišče** Naprava praktičnih betonskih jasl z napajalniki, kanalizacij, gnojničnih in gnojnih jam ter vse v zidarsko stroko spadajočih del. Delo solidno — cene zmerne!

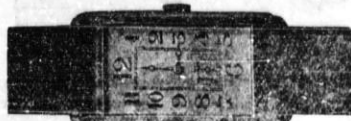
HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

B. Rangus zlatar in sodni cenilec Kranj

že od Din 90— dalje

14 kar. zlato že od Din 60— dalje.

14 kar. zlato že od Din 80— dalje

Največja izbira ur, zlatnine, srebrnine, alkoholnih mer, optike, jedilnega orodja, kristala, najmodernejših okvirčkov za slike. — Za vsa v to stroko spadajoča popravila in predelave se pod jamstvom strokovno točno in solidno izvrše. — **Prepričajte se pred nakupom, zahtevajte cenik.**